



Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ
КОНКУРЕНЦИЈЕ**

Број: 6/0-02-669/2013-8

Датум: 19. новембар 2013. године

Београд

На основу члана 37. став 2. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, број 51/2009 и 95/2013), члана 2. став 1. тачка 6. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције („Службени гласник РС“ број 47/2011), и члана 13. став 2. Статута Комисије за заштиту конкуренције („Службени гласник РС“ бр. 49/2010), члан Савета Комисије за заштиту конкуренције по овлашћењу председника Комисије за заштиту конкуренције бр. 1/0-06-686/2013-1 од 08. новембра 2013. године, одлучујући по Пријави концентрације број 6/0-02-669/2013-1, коју је у име клијента „Wiener Stadtische Osiguranje“ а.д.о., са седиштем на адреси ул. Трешњиног цвета бр. 1, Београд, Србија, матични број 17456598, по приложеном пуномоћју поднела Срђана Петронијевић, адвокат из „Моравчевић, Војновић & Партнери“ оад из Београда ул. Француска бр. 27, дана 19. новембра 2013. године, доноси следеће

РЕШЕЊЕ

I ОДОБРАВА СЕ у скраћеном поступку концентрација учесника на тржишту која настаје стицањем контроле друштва „Wiener Stadtische Osiguranje“ а.д.о., регистрованог у Агенцији за привредне регистре Републике Србије са седиштем на адреси ул. Трешњиног цвета бр. 1, Нови Београд, матични број 17456598, над делом портфолија активности осигурања живота друштва „Metlife“ а.д.о., са седиштем у Београду, ул. Француска бр. 6, регистрованог у Агенцији за привредне регистре Републике Србије под матичним бројем 20449101.

II УТВРЂУЈЕ СЕ да је у прописаном року од стране подносиоца пријаве извршена уплата износа од 2.852.537,50 (двамилионаосамстотина педесетдехиљадепетстотинатридесетседам и 50/100) динара на рачун Комисије за заштиту конкуренције отворен код Управе за трезор Министарства финансија Републике Србије, с позивом на број 6/0-02-669/2013-1, што представља одговарајућу динарску противвредност прописане висине накнаде за издавање решења о одобрењу концентрације у скраћеном поступку из чл. 2. став 1. тачка 6.

Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције.

Образложење

Адвокат Срђана Петронијевић, ул. Француска бр. 27, Београд, Комисији за заштиту конкуренције (у даљем тексту: Комисија), на основу специјалног пуномоћја издатог 24. октобра 2013. године од стране друштва „Wiener Stadtische Osiguranje“ а.д.о.“ (у даљем тексту: подносилац пријаве или Wiener Osiguranje), дана 31. октобра о.г. поднела је пријаву концентрације, заведену у Комисији под бројем 6/0-02-669/2013-1. Дана 04. новембра 2013. године Комисији су достављени допуна пријаве (преводи финансијских извештаја) и обавештење о уплати накнаде за издавање акта Комисије. Прегледом предметне пријаве и накнадно достављене документације, утврђено је да је иста по својој форми, садржају и начину подношења, у свему усаглашена са Уредбом о садржају и начину подношења пријаве концентрације („Службени гласник РС“, број 89/09). Будући да је подносилац благовремено и у целости извршио уплату прописане накнаде за издавање акта Комисије, што је констатовано у ставу II диспозитива, утврђена је испуњеност свих услова за поступање и одлучивање Комисије у овој управној ствари.

Подносилац пријаве је зависно друштво у саставу „Vienna Insurance Group“, чије се седиште налази у Бечу, Аустрија. Реч је о једној од највећих међународних осигуравајућих група, у чијем саставу и под чијом контролом послује више од 50 осигуравајућих друштава лоцираних у Аустрији, Немачкој, Лихтенштајну, Италији и у још 24 државе централне и источне Европе. Контролу над подносиоцем пријаве, „Vienna Insurance Group“ врши посредно преко свог зависног друштва, Wiener Stadtische Versicherung, које је истовремено и његов оснивач и највећи акционар, са уделом од 99,9% укупног броја уписаних акција. Преосталих 0,1% акција овог друштва је у власништву физичког лица, Зечевић Слободана, које уједно обавља функцију члана Одбора Директора подносиоца пријаве. Основну шифру делатности овог друштва основаног 05. новембра 2002. године, чини неживотно осигурање (6512).

На територији Републике Србије, „Vienna Insurance Group“, поседује осим подносиоца пријаве, још два зависна друштва, над којима такође има посредну контролу, а то су: Wiener RE а.д.о. и Vig Real Estate д.о.о.

Wiener RE а.д.о. је друштво основано 10. децембра 2012. године, са седиштем у Београду, ул. Трешњиног цвета бр.1. Основну делатност овог друштва регистрованог под матичним бројем 20483733, чини пружање услуга у области обавезног и факултативног реосигурања (шифра делатности 6520). Његов оснивач, директни контролор и највећи акционар (99,3% акција), је друштво Vig Re Zajištovna, Чешка Република, док је преосталих 0,7% акција у власништву физичких лица.

Друштво Vig Real Estate д.о.о., матични број 20349565, основано је 05.11.2007. год. са седиштем на истој адреси као и подносилац пријаве, док основну делатност овог друштва чини изнајмљивање властитих или изнајмљених некретнина и управљање истим (шифра делатности 6820). Његов оснивач и

једини контролор је друштво WGPV Holding GmbH, са седиштем у Бечу, Аустрија.

Подносилац пријаве у Србији активно послује од фебруара 2003. године. Основна делатност овог друштва састоји се из пружања услуга високог квалитета и степена сигурности из области осигурања. Осим тога, битан циљ у пословању овог друштва представља и даља афирмација тзв. „културе осигурања“. Ради реализације својих пословних циљева, ово друштво је развило широк асортиман услуга које пружа како становништву тако и привреди. Ту се првенствено мисли на услуге осигурања живота, као и на читав низ тзв „неживотних осигурања“, у шта спадају осигурање имовине, осигурање возила, осигурања у случају незгоде, услуге путног осигурања као и услуге добровољног здравственог осигурања. Осим тога, ово друштво, са циљем пружања додатне заштите и сигурности својих клијената, спроводи озбиљну политику реосигурања и у свом пословању велику пажњу посвећује заштити од ризика у читавом портфолију предметних услуга. На територији Републике Србије, ово друштво у овом тренутку располаже са више од 40 филијала лоцираних у свим већим местима и градовима и запошљава више од хиљаду радника. У 2012. години, као календарској години која претходи години пријаве ове концентрације, подносилац пријаве, односно група друштава којој он припада, реализовала је приходе на светском тржишту (нешто испод [...]ЕУР)¹, и на тржишту Републике Србије (око [...] ЕУР), који вишеструко премашују финансијске прагове прописане Законом као услов за постојање обавезе пријаве концентрације.

Друштво „Metlife“ а.д.о. је део истимене групе осигуравајућих друштава присутне и активне на тржиштима преко 60 земаља широм света на којима, својим услугама из области осигурања и реосигурања, ова група задовољава потребе преко 90 милиона својих клијената. Матични члан и контролор читаве групе је друштво American Life Insurance Company, Wilmington, SAD. У Републици Србији, ово друштво регистровано је у Агенцији за привредне регистре Републике Србије 13. августа 2008. године под матичним бројем 20449101, са седиштем у Београду, ул. Француска бр. 6. Његова претежна активност састоји се од пружања услуга из области осигурања живота, што је истовремено и регистрована делатност овог друштва (шифра делатности 6511 – животно осигурање). Остварени приход од пружања услуга које чине портфолио активности (циљни бизнис), што представља предмет ове концентрације, у пословној години која претходи години њене пријаве (2012. година), износи око [...] РСД или нешто више од [...] ЕУР. У истој календарској години, ово друштво закључило је [...] уговора/полиса о осигурању живота, са укупно уговореном годишњом премијом од око [...] РСД, односно нешто више од [...] ЕУР.

Правни основ предметне концентрације представља Уговор о преносу дела портфолија активности пружања услуга осигурања живота, закључен између уговорних страна 28. октобра 2013. године. Овим Уговором прецизно су дефинисана сва међусобна права и обавезе његових потписница, као и сам предмет трансакције, време реализације уговорних обавеза, њихова вредност итд. Цела трансакција, међутим, подлеже обавези добијања одобрења за њену реализацију од стране Народне банке Србије, у чијој је надлежности давање сагласности на пренос портфолија осигурања у складу са Законом о осигурању.

¹ Акт садржи заштићене податке

У складу са чланом 211. Закона о осигурању, друштво за осигурање које преноси портфолио осигурања дужно је да, након доношења решења о давању сагласности Народне банке Србије, у року од петнаест дана, о томе обавести уговораче осигурања чији су уговори о осигурању обухваћени предметним портфолијом активности. Осигураник тада има право да раскине уговор писменим путем, обавештавајући о томе друштво за осигурање које је преузело портфолио услуга осигурања у року од тридесет дана од дана пријема обавештења. Уговором о преносу, дефинисано је да се даном преноса предметног портфолија услуга осигурања сматра дан доношења решења Народне банке Србије о давању сагласности за реализацију ове пословне трансакције. Истовремено, даном преноса, друштво за осигурање које је преузело портфолио осигурања, постаје страна која у уговорима о осигурању, преузима сва права и обавезе из тих уговора према осигуравачима, док се друштво које преноси предметни портфолио, од тог дана ослобађа свих обавеза по овим уговорима. Из претходно наведеног, може се закључити да у овом тренутку није могуће прецизно дефинисати како садржину, тако ни обим портфолија активности услуга осигурања над којим ће подносилац пријаве након ове концентрације стећи контролу, услед чињенице да је њен коначан исход условљен издавањем решења Народне банке Србије о одобрењу ове трансакције, али и вољом сваког појединачног уговорача осигурања у оквиру предметног портфолија услуга. Са становишта садржине, то значи да ће предметни Уговор ступити на снагу тек након добијања сагласности од стране Народне банке Србије. У супротном, овај Уговор неће имати било какву правну ваљаност. По питању обима, односно броја уговора који ће бити предмет преузимања у овој концентрацији, одлучиваће, као што је речено, воља сваког појединачног уговорача у року од тридесет дана од дана пријема обавештења о реализацији предметне трансакције.

У достављеној пријави, подносилац предлаже да се релевантно тржиште производа/услуга, за потребе ове концентрације, дефинише као тржиште пружања услуга осигурања живота. Овакав свој предлог подносилац образлаже, позивајући се на досадашњу праксу у раду Европске Комисије приликом њеног одлучивања у предметима концентрација на тржишту осигурања. У оваквим поступцима, Европска Комисија је поделила целокупно тржиште осигурања на три тржишна сегмента и то на осигурање живота, неживотно осигурање и реосигурање. У оквиру осигурања живота и неживотног осигурања, Европска Комисија је отишла још даље, заузевши став да се ова два тржишта могу поделити на већи број релевантних подтржишта. Број овако дефинисаних релевантних подтржишта, према ставу Европске Комисије, детерминисан је постојањем различитих врста ризика који су покривени конкретним уговорима о осигурању. Ово из разлога што се различите врсте ризика, оваквим уговорима покривају различитим премијама, па се са аспекта потрошача (клијената) ови уговори не могу сматрати супституцијама. Међутим са становишта тржишта понуде у области осигурања, услови осигурања од различитих врста ризика су веома слични, па је управо из тог разлога, највећи број осигуравајућих друштава истовремено активан на више подтржишта дефинисаних на претходно описан начин. Као добар пример за то, подносилац наводи и преглед најзаступљенијих производа/услуга у оквиру услуга осигурања живота:

- Осигурање живота за случај смрти (ризико осигурање живота). Ово осигурање уговара се на одређени рок трајања и односи се само на случај

смрти осигураника. Обезбеђује исплату унапред уговореног износа новца лицу или лицима које уговарач осигурања одреди за случај смрти.

- Осигурање живота за случај доживљења. Обезбеђује гарантовану исплату унапред уговореног износа новца осигураном лицу у случају доживљења.
- Осигурање живота за случај доживљења и смрти (мешовито осигурање). Ово је најраспрострањеније осигурање, јер је реч о једином осигурању код кога увек следи исплата јер покрива оба ризика (и ризик смрти и доживљења), а један од ових осигураних случајева се мора остварити. Обезбеђује исплату унапред уговореног износа новца осигураном лицу у случају доживљења или корисницима осигурања у случају смрти осигураника.
- Осигурање са утврђеним роком исплате. Осигуравач се у оваквим уговорима обавезује да осигуранику или корисницима осигурања исплати осигурану суму по истеку рока утврђеног уговором. У случају да осигурано лице умре пре тог рока, престаје обавеза плаћања премије, а осигуравач је обавезан да исплати осигурану суму наследницима тек по истеку дефинисаног рока.

Комисија је у потпуности прихватила овакво образложење подносиоца пријаве и релевантно тржиште производа/услуга дефинисала као тржиште осигурања живота.

Када је реч о дефинисању релевантног тржишта производа/услуга у географском смислу, подносилац пријаве је предложио да се оно дефинише на националном нивоу, односно као тржиште Републике Србије. Овакав предлог образложен је чињеницом да постоји веома строг режим прописа којима се регулише област осигурања, као и ефикасан систем надзора над овим тржиштем, чиме се у значајној мери ограничава могућност осигурања имовине и лица из Републике Србије код било ког страног осигуравајућег друштва. Оваква могућност коришћења услуга иностраних друштава за осигурање, наиме, постоји само у ретким случајевима као што су могућност осигурања запослених у привредном друштву основаном за обављање делатности у иностранству или у случају осигурања робе која се извози из Србије. Према становишту подносиоца пријаве, и пракса Европске Комисије потврђује исправност овакве географске одређености релевантног тржишта производа/услуга. Комисија је, имајући у виду специфичности које проистичу из законске регулативе ове области пословања у Републици Србији, прихватила предлог подносиоца пријаве и у географском смислу ово тржиште дефинисала као национално.

На овако географски дефинисаном релевантном тржишту производа/услуга, према подацима Сектора за послове надзора над обављањем делатности осигурања Народне банке Србије, на које се позива и подносилац у достављеној пријави концентрације, у 2012. години, активно су пословала 24 привредна друштва и остварена је укупна премија осигурања у износу од близу 300 милиона ЕУР. У структури укупног портфолија осигурања, осигурање живота учествује са 17,8%, при чему износ укупних премија на овом тржишту износи нешто више од 50 милиона ЕУР. Подносилац пријаве остварио је тржишни удео од 20-30% (износ укупних премија био је око [...] ЕУР). У истом

временском периоду, друштво „Metlife“, на релевантом тржишту производа/услуга, са укупном премијом осигурања од око [...] ЕУР, остварује тржишно учешће од око 10-5%. Имајући у виду чињеницу, да ће тачан износ ових прихода, па самим тим и стопа њиховог тржишног учешћа у укупној вредности релевантног тржишта производа/услуга бити познати тек након издавања решења о давању сагласности на пренос циљног бизниса од стране Народне банке Србије са једне, и давања писмене сагласности уговарача осигурања са друге стране, може се проценити да ће тржишни удео циљног бизниса, над којим ће подносилац стећи потпуну контролу пословања износити око 10-5% ([...] ЕУР) укупне вредности релевантног тржишта (осигурање живота). Највећи конкурент и истовремено и најјачи учесник на релевантном тржишту је друштво „Delta Generali“ осигурање са тржишним уделом од око 26%. Осим овог друштва, значајну тржишну позицију имају и „Grawe“ осигурање (око 17%), „Dupav“ осигурање (око 10%) и „Uniqa“ око 9 %. Реч је наима о тржишту са умереним степеном концентрисаности, што потврђује и вредност НН индекса (1.760), коју је подносилац доставио у оквиру пријаве ове концентрације.

С обзиром на чињеницу да ће подносилац пријаве, своју позицију на релевантном тржишту производа/услуга повећати само за вредност циљног бизниса (максимално око 10-5%), а да ће истовремено друштво „Metlife“ наставити да послује као независно правно лице, Комисија је на основу свих релевантних чињеница утврђених у поступању и решавању по предметној пријави, оценила да спровођење ове концентрације неће водити спречавању, ограничавању и нарушавању конкуренције у Републици Србији, нити ће водити стварању или јачању доминантног положаја подносиоца пријаве ове концентрације. Истовремено Комисија је утврдила, да иста неће негативно утицати ни на конкуренцију у оквиру тржишта осигурања живота у Републици Србији, те да у односу на критеријуме из члана 19. Закона представља дозвољену концентрацију.

Поука о правном леку:

Ово решење је коначно у управном поступку.

Против овог решења може се поднети тужба Управном суду у року од 30 дана од дана достављања решења.

П. О. ПРЕДСЕДНИКА КОМИСИЈЕ

Иван Угрин, члан Савета

Доставити:

- Адвокату Срђани Петронијевић,
ул. Француска бр. 27, 11.000 Београд
- Сектору за материјално-финансијске послове
- Архиви